

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความดันโลหิต ของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ที่สถานเอนามัยบ้านป่าลาน อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายครรชิต ชนะทิพย์

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.สิริพร บุรพาเดชะ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ปรียา ตันติพัฒนานันต์ กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคความดันโลหิตสูงเป็นโรคร้ายที่เป็นอันตรายถึงชีวิต ซึ่งต้องการการดูแลและรักษาอย่างดี วัตถุประสงค์หลักในการดูแลผู้ป่วยความดันโลหิตสูงคือการควบคุมระดับความดันโลหิตให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องรู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อระดับความดันโลหิตของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความดันโลหิตของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงภาคตัดขวาง ศึกษาในประชากร จำนวน 130 คน ของสถานเอนามัยบ้านป่าลานตำบลสะเมิงเหนือ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการศึกษา ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2549 ถึง เดือน กุมภาพันธ์ 2550 รวบรวมข้อมูลจากแบบประวัติการรักษา ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาระหว่างเดือน มกราคม 2549 ถึงเดือน ธันวาคม 2549 ข้อมูลของผู้ป่วยที่ศึกษา ได้แก่ อายุ เพศ ค่าดัชนีมวลกาย ระดับน้ำตาลในเลือด ความถี่การนัดหมาย ความสม่ำเสมอการมาตามการนัดหมาย และจำนวนชนิดยาที่ใช้ในการรักษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติพรรณนา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์, การทดสอบไคว์สแคว์ และการถดถอยพหุคูณ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยมีอายุเฉลี่ย 65.86 ปี เพศหญิงและชายมีจำนวนไม่แตกต่างกัน การนัดสองเดือนต่อครั้งและจำนวนชนิดยาน้อย มีผลให้ระดับความดันโลหิตบนและล่างต่ำลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อายุที่มาก มีผลให้ระดับความดันโลหิตล่างลดลง สรุป ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความดันโลหิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ความถี่การนัดหมาย จำนวนชนิดยาที่ใช้ในการรักษาและอายุ ปัจจัยเหล่านี้นำมาใช้เพื่อวางแผนในการควบคุมระดับความดันโลหิตของผู้ป่วยได้

Independent Study Title Factors Affecting Blood Pressure Levels of Hypertensive Patients at Palan Health Station, Samoeng District, Chiang Mai Province

Author Mr. Khanchit Chanathip

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Siriporn Burapadaja Chairperson

Assoc. Prof. Pariya Tantipathananandh Member

ABSTRACT

Hypertension is a chronic, life-threatening disease which requires a careful care and treatment. The main purpose of caring hypertensive patients is to control the blood pressure within the appropriate level. Thus it is necessary to know the factors which could associate with the blood pressure level. This study aimed to investigate the factors affecting blood pressure level of hypertensive patients. A cross-sectional study on a patient sample (n=130) of Palan Health Station, Samoeng District, Chiang Mai Province, was carried out during November 2006 to February 2007. The data source was the profiles of patients visiting this health station between January and December 2006. The data investigated included age, gender, body mass index, blood glucose, frequency of appointment, regularity to follow the appointment and the number of medicines prescribed for treatment. Data analysis utilized descriptive statistics, correlation coefficients, chi-square test and multiple regression at a significant level of 0.05. Results showed that the average age of patients was 65.9 years. The difference between the numbers of female and male patients was not significant. Two-month appointment and the lesser number of medicines were significantly associated with the lower systolic and diastolic blood pressure level. Older age significantly related to the lower diastolic blood pressure level. In conclusion, the factors significantly affecting blood pressure included frequency of appointment, the number of medicines prescribed and patient age. These factors could be used to set up a strategy in order to control the blood pressure level of the patients.